

Črna vsak četrt letja a
poštino vred ali v Mariboru a
poštino na dom za celo leto
10 K, pol leta 20 K, za četrt leta
10 K, izven Jugoslavije 50 K.
Naročnina se pošlje na upravljanje
Slovenskega Gospodarja
Maribor, Koroška cesta št. 5
Črna se dopušča do odpovedi.
Naročnina se plačuje naprej.
Telefon št. 220.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Udaje „Kataloškemu društvu“
dobivajo list brez posebne
ročnine. — Uredništvo: Koroška
cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo.
Upravištvu sprejema naročnina
inseerate in reklamacije. Črna
inseerate po dogovoru. Za vsake
kratne oglase primeren popust.
Nezaprte reklamacije so poštno
proste.
Telefon št. 220.

11. številka.

Maribor, dne 17. marca 1921.

55. letnik.

Občinske volitve v Sloveniji.

(Navodilo zaupnikom in pristašem S. Kmetijske zveze.)

Iz poročil ljubljanskih listov je povzeto, da se bodo občinske volitve v Sloveniji vršile zadnje dni meseca aprila t. l. Našim zaupnikom in pristašem dajemo glede predpriprav sledeča navodila:

Kaj je treba najprvo storiti?

Zberite se takoj zaupniki in vodilni pristaši k posvetovanju. Ako kaže, povabite na ta posvet tudi volilce. Posvetujte se, katere može, oziroma mladence, boste postavili na kandidatno listo. Svetujemo Vam, da izberete kot kandidate take volilce, ki imajo ugled ter uživajo spoštovanje med občani in tudi imajo zmožnosti za vodstvo in za sodelovanje pri občinski upravi. Razdelite kandidate tako, da bodo zastopane vse vasi ali posamezni deli občine. Zberite med kandidate tudi zastopnike vseh stanov, tudi delavce in vinčarje ter obrtnike.

Koliko kandidatov je treba?

V občinah, ki so imele manj kakor 500 prebivalcev, je treba 10 odbornikov in 10 namestnikov; v občinah z manj kakor 2000 prebivalci: 12 odbornikov in 16 namestnikov; z manj kakor 5000 prebivalci 24 odbornikov in 24 namestnikov; z manj kakor 10.000 prebivalci 32 odbornikov in 32 namestnikov; z manj kakor 20.000 prebivalci 36 odbornikov in 36 namestnikov; z manj kot 40.000 prebivalci 40 odbornikov in 40 namestnikov; s 40.000 ali več prebivalci 48 odbornikov in 48 namestnikov.

Kdo sme kandidirati?

Kandidirati sme samo oni volilci, ki so vpisani v volilni imenik za volitve v ustavotvorno skupščino z dne 28. novembra 1920, in ki je na dan razpisa občinskih volitev (razpis bo vladna objavila prihodnje dni) star 24 let. Kdor je bil po pomoti ali na kak drug način izpuščen iz volilnega imenika, ali pa če še ni dosegel starosti 24 let, ne more kandidirati.

Kako se razvrstijo kandidati?

Kandidate, ki hočete, da bodo govorili izvoljeni, denite na kandidatno listo na prva mesta. Kajti v občinah, kjer bo nastopilo več strank, ne bodo

izvoljeni vsi kandidati, ampak samole gofovo število, kolikor bo pač stranka dobila glasov. Vpišite pa posebej odbornike-kandidate in posebej namestnike. Pred ime kandidata morate zapisati tekočo številko, torej v občinah, ki bo volila 10 odbornikov, številke od 1 do 10. Pri namestnikih se ravno tako vpišejo številke od 1 do 10. Vsakega kandidata morate osebno vprašati, ali sprejme izvolitev ali ne. Brez njegovega dovoljenja ne smete nikogar napisati na kandidatno listo.

Kakšne morajo biti pravilne kandidatne liste?

Za predpripravo lahko sestavite te kandidatne liste na navadno polo papirja, ki Vam naj služi samo kot podlaga za ono listo, ki jo boste dali oblati. Veljavne kandidatne liste so tiste, ki so pisane na uradni tiskovini, ki se dobi pri občinskem uradu in na okrajnem glavarstvu. Ime, stan in bivališče kandidata mora biti pisano čitljivo. Vpišite torej na kandidatno listo kandidate n. pr. tako-le: 1. Ivan Ferlinč, posestnik, Bučni gradec h. št. 35. 2. Franc Muha, delavec v Nizkem vrhu št. 72. Liste morajo obsegati toliko imen, kolikor je voliti odbornikov in namestnikov. Na čelu liste se zapiše ime občine, in volilci in pa jasna in določna označba skupine volilcev ali stranke, ki predlaga listo, tako, da se lahko loči od vsake druge kandidatne liste. Tam, kjer bodo torej nastopili naši pristaši z lastno kandidatno listo, bodo napisali na čelu liste: Občina: ... Občinska volitev dne ... Kandidatna lista Slov. kmetijske zveze. Nato pa sledijo po vrsti v prvem oddelku imena, stan in bivališče kandidatov-odbornikov, kakor smo prej omenili, in v drugem oddelku pa imena, stan in bivališče kandidatov-namestnikov. Pred imena se morajo na vsak način zapisati tekoče številke.

Kaj je še treba napisati na kandidatno listo?

Takoj pod imeni kandidatov se napiše ime enega predstavnika (zaupnika) in enega namestnika te liste za volilni odbor (komisijo). Če je v občini več volišč, se napiše za vsako volišče ime po enega predstavnika in enega namestnika. Brez privolitve ne sme nihče biti imenovan za predstavnika. Torej vsakega prej vprašajte. Pod vse to se morajo lastnoročno in čitljivo podpisati volilci, ki predlagajo to kandidatno listo, in pa kandidati. Vsak kandidat podpiše listo z opombo, da izvolitev po tej listi spreje. Za to izjavo napišite izmed podpisancev eno

osebo in nje namestnika, ki naj v imenu podpisancev občeje z županom, ali okrajnim glavarstvom kot pooblaščen zastopnik stranke. Ta oseba bode dobivala potem rešitve glede kandidatne liste in obvestilo, če je treba na ti kandidatni listi kaj popraviti. Vsak volilec sme podpisati le eno kandidatno listo (§ 16).

Zadostuje torej, da se po pišejo na kandidatni listi samo kandidati. Lahko pa isto podpišejo tudi drugi volilci.

Kaj se zgodi, če kandidatne liste niso pravilno sestavljene?

Ako bi n. pr. bilo ime ene in iste osebe označeno na dveh ali več kandidatnih listah različnih strank, ali če bi dve kandidatni listi nosile enako označbo (ime) stranke, ali če bi bila imena, oziroma podpisi nečitljivi, ali če bi bile na kandidatni listi vpisane osebe, ki niso vpisane v volilni imenik, ali take, ki še niso stare 24 let, mora okrajno glavarstvo listo tekom treh dni po vložitvi z navedbo razlogov vrniti v popravilo. Poziv se mora proti dostavnici izročiti pooblaščenemu zastopniku ali njegovemu namestniku. Ta mora takoj sklicati svoje somišljenike in listo popraviti in jo zopet izročiti okraj. glavarstvu. Ako se pozivu ne zadosti tekom treh dni, je cela kandidatna lista neveljavna (§ 17).

Kje in kdaj se vložijo kandidatne liste?

Vsaka stranka ali skupina volilcev mora najpozneje v petih dneh po razpoložitvi pravomočnih volilnih imenikov predložiti svoje kandidatne liste političnemu oblastvu (paragraf 15), to je: okrajnemu glavarstvu, ne občinskemu uradu. Ker so poštne razmere v naših krajih skrajno slabe, pa priporočamo, da iz vsake občine zaupnik stranke osebno izroči kandidatno listo okrajnemu glavarstvu. Vsak zaupnik naj zahteva potrdilo, da je kandidatno listo izročil.

Predlagatelji morajo z izvirno kandidatno listo predložiti okrajnemu glavarstvu še po dva prepisa kandidatnih list. Torej skupno tri izvode. Prvi izvod je tisti, na katerega se podpišejo predlagatelji, oziroma kandidati. Oba prepisa morata biti pisana tudi na uradnem obrazcu. Napišite se na ta dva izvoda imena kandidatov, njih stan in bivališče, a imena predlagateljev ne smejo biti navedena. Pač pa se na teh dveh prepisih označijo imena predstavnika in namestnika

ra liste. — Župan mora razglasiti dan in uro, do katere se smejo vlagati liste kandidatov.

Volilni imeniki bodo kmalu že razgrnjeni.

Volilne imenike, torej one, ki so bili sestavljeni za volitev poslancev v ustavotvorno skupščino, bodo župani ali gerenti takoj, ko bo vlada razglasila razpis volitev, razgrnili v splošni vpogled. Reklamacije tokrat ne bodo dopuščene. (Edino v občinah na meji, kjer je bilo vpisanih v imenik to razmeroma malo volilcev, sme deželna vlada po svojem lastnem prevdaru odrediti, da se občinske volitve izvedejo na podlagi novih imenikov. In tam se bo vršilo tudi novo reklamacijsko postopanje.)

Volilni imeniki bodo razgrnjeni za dobo 8 dni. To mora občinski urad razglasiti na občinski deski. Vsak volilec ima pravico (§ 10), da v uradnem prostoru ob navadnih uradnih urah, najmanj pa od 9. do 12. in v občinah z vsaj 2000 prebivalci tudi še od 15. do 18. ure, prepíše volilni imenik. — Pozivamo naše zaupnike, da si takoj po razgrnitvi imenikov iste takoj natančno prepíšejo. Prepis imenika morate na vsak način imeti v rokah.

Na delo!

Za danes naj zadostuje ta navodila. Prihodnje bomo objavili še vse drugo, kar je treba našim pristašem vedeti za občinske volitve. Vse številke „Slovenskega Gospodarja“, koder objavljamo navodila o občinskih volitvah, si dobro shranite, ker nam je nemogoče izdati posebno navodila. Ako komu ni kaj jasno, naj se pismeno obrne za pojasnilo na podpisani naslov.

Sedaj pa povsod na delo! Če bodo zaupniki skrbno vršili svojo dolžnost in bodo vsa predela za sestavo kandidatnih list strogo natančno izvršili, bomo dosegli vspehe. Prirejajte pridno sestanke volilcev in jih podpirajte o načinu volitev in o njih veliki važnosti.

Tajništvo Kmetijske zveze v Mariboru, Koroška cesta št. 5.

Prati razpisu predpisu dohodninskega in vojnega davka.

Poslanec dr. Hohnjec je o nezakonitostih, ki se vršijo pri predpisu dohodnine in vojnega davka, na lin. ministra 12. marca vložil tole interpelacijo:

bil ti sedajle jadril tja ven za Billom, ne bil bi se več vrnil nazaj, prav go-
lovo da ne! Bill ni imel navade, da bi bil popustljiv in tisti, ki so se vozarili z njim, tudi niso bili prizanesljivi. Pa glej, tu-le gre moj Bill. s svojim kukalom pod pazduho, Bog ga sprimi, prav gotovo je on! Sla bova nazaj v sobo, sinko, in se skrila za vrata, veš in poskrbela bova Billu za mačkino iznenađenje. Bog ga sprimi, pravim še enkrat!

Spravil me je nazaj v sobo in me postavil poleg sebe v kot, tako da so naju zakrivala odprta vrata.

Lahko si mislite, kako sem bil vznemirjen in da me je bilo strah, kaj bo sedaj prišlo. Tembolj, ker sem opazil, da je bilo tudi tujca strah. Zbral si je nož za pasom, prijel ga za ročaj in ves čas požiral slino, kot bi ga nekaj v grlu tiščalo.

Končno je priropotal kapitan. Zaloputnil je vrata za seboj, se ni ozrl ne na desno in ne na levo in šel na ravnost na svoj prostor.

„Bill!“ je rekel tujec z glasom, ki se mi je zdel prisiljeno pogumen.

(Dalje prih.)

Zaklad na otoku.

iz angleškega prevedel Paulus.

(Dalje.)

Kapitan je rano vstal in se odpravil na obal. Nož mu je gledal iz za-
mazane in zakrpane suknje, pod pazduho je nosil svoj neizogibni daljnogled in klobuk mu je čepel globoko v zatilniku. Sapa mu je zmrzovala v be-
lo paro, ko je stopal proti morju in te-
žno je sodel, kakor da se vedno ni mo-
gel pozabiti na doktorja Livesey.

Mati je bila v sobi pri očetu, jaz pa sem pokrival mizo za kapitanov za-
lutrek.

Vrata se odpro in v sobo stopi člo-
vek, ki ga še nisem videl nikdar po-
prej.

Bled je bil in slok, dveh prstov je mu manjkalo na levi roki in nož mu je visel za pasom, pa bojevito prišlec ravno ni izgledal.

Neprestano sem bil na preži za mornarji, eno in dvonožnimi in priznati moram, ta-le me je vznemirilo. Ne rekel bi, da je bil mornar, pa vendaj ga je obdajalo nekaj, kakor duh sli-
ne morske vode.

Vprašal sem ga, s čim mu naj po-
strežem. Zahteval je kozarec ruma. A ko pa sem hotel stopiti ponj, je sedel k mizi in mi pomignil, naj grem malo bližje.

Obstal sem na mestu.

„Pojdi bližje, sinko“, mi je rekel, „pojdi sem!“

Stopil sem par korakov k mizi.

„Ali je tu-le pokrtto za mojega pri-
jatelja Billa?“ je vprašal in po strani pogledal v kapitanov kot.

„Prav dobro!“ je rekel. „Ta ka-
pitan bi utegnil biti moj prijatelj Bill, ne rekel bi dvakrat. Brazgotino ima na licu in zelo zabaven človek je, ta moj Bill, posebno kadar pije. Recimo, to bi bil dokaz, kaj ne? — recimo, da ima tvoj kapitan brazgotino na licu, in recimo tudi, da ima brazgotino na levem licu —? A —? Dobro —! Saj sem vnaprej povedal, da je on! — Ali je doma, moj prijatelj Bill?“

Rekel sem mu, da je odšel na iz-
prehod.

„Kam, sinko? Katere pot je ubral, kam?“

Pokazal sem proti obali, kamor je odšel kapitan, povedal, kdaj da bi se

morebiti utegnil vrniti in mu še odgo-
voril na par drugih vprašanj.

„Dobro!“ je rekel. „Veselite bode
lmoj moj Bill! Kakor če bi dobil stek-
lenico najboljšega ruma!“

Izraz na njegovem licu mi pri teh
besedah nikakor ni ugajal in prepri-
čan sem bil, da se moti, ako je sicer
res mislil, kar je rekel. Toda mena ta
cela zadeva ni nič brigala in vrhate-
ga je bilo sploh težko reči, kaj da naj
storim.

Tujec je slonel pri večnih vratih
in prežal krog ogla kakor mačka na
miš. Stopil sem na cesto, pa koj me je
poklical nazaj in ker se mu je zdelo,
da ga nisem nemudoma ubogal, je pa
stranovito spacu svoj sulhi, bledi ob-
raz, divje zarohnel in mi zapovedal,
naj se vrnem — s takim glasom, da
sem ves plašen skočil nazaj pod stre-
ho. Hišo se je spet pomiril, mi napol
priliznjeno, napol posmehtljivo potrep-
ljal po rami in mi pravil, da sem pri-
den in da me ima prav rad.

„Tudi jaz imam sina“, mi je dejal,
„podoben ti je, kakor jajce jajcu, in
ponos je moim starim očem. Ampak,
sinko, glavna stvar za otroka je pač
pokorščina, pokorščina, sinko! Če bi

Dohodnina se na Slovenskem Štajerskem in tudi v ostalem delu Slovenije poljedelcem, obrtnikom in delavcem od davčnih oblasti odmerja v taki obliki in višini, da je to popolnoma protivno pravici in veljavnim zakonom določbam. V zvezi s tem je tudi, da se premnogim manj premožnim poljedelcem in obrtnikom na podlagi previsoko odmerjene dohodnine predpiše še višji vojni davek. Nasledek vsega tega je, da bo mnogoteri poljделец in obrtnik obubožal in se zadolžil. Kmetkemu stanu, ki je doslej z največjim naporom poleg raznih velikih stroškov nosil ogromna davčna bremena, preti nevarnost, da se bo pod fežo vseh obilnih plačil zrušil ter bo gospodarsko propadel.

Smatram kot svojo dolžnost, da g. ministra dodatno k temu, kar sem uveljavljal v prvi svoji interpelaciji o odmerjanju osebno-dohodninskega davka, opozorim še na nekatere značilne nepravilnosti pri predpisovanju vojnega davka in dohodnine.

1. Zakon o dohodnini (osani) z dne 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 220 par. 177 do 178 in nasled., določa, da se mora v vsakem okraju sestaviti posebna cenilna komisija za odmero dohodnine, oziroma presojanje došlih napovedi. V to komisijo imajo voliti osebe, ki so po zakonu obvezane plačevati dohodnino, svoje zastopnike, drugi del članov te komisije pa imenuje vlada. Takih komisij sedaj ni nikjer na Slovenskem Štajerskem, dasiravno jih zakon predpisuje in ni prav nobenega vzroka, da se jih ne bi moglo sestaviti ali voliti. Ker so torej po krivdi davčne oblasti, oziroma vlade same, ukinjene te komisije, smatram, da je način, kakor se sedaj predpisuje dohodnina in vojni davek, popolnoma nezakonit.

2. Kako pa se torej sedaj pri nas predpisuje dohodnina, oziroma vojni davek? Nekateri, posebno izobražene osebe sestavijo same na podlagi svojih knjig in zapiskov o dohodkih in izdatkih. Mnogo pa je takih, ki tega ne storijo, ker niso večše sestavljanja davčnih napovedi. Kaj se zgodi? Uradniki davčnih oblasti ne verjamejo ne tistemu, ki je sam napravil pisarno napoved in ne tistemu, ki je ustmeno na davčni oblasti napovedal svojo dohodko in izdatke. Referenti, ki predpisujejo te davke, se poslužujejo za poročevalce ali zaupnike oseb, ki niti daleko nimajo pojma o gospodarskih razmerah poljedelcev in obrtnikov. Ponajveč so zaupniki davčnih oblasti orožniki in člani finančne straže.

Tako se zgodi, da ima davčna oblast o posamezniku poročilo, da je pridelal n. pr. v svojem vinogradu 30 hl vina, a faktično ga je pridelal samo 18 hl. Določni zaupnik poroča, da je poljделец prodal vino po 24 K liter, prodal pa ga je res samo po 18 K liter. To so velike razlike. In dasiravno doprinese poljделец dokaza za to svojo trditve, vendar davčna oblast veruje edinolet svojemu zaupniku. Od tod izvira velika nezadovoljnost davčnih obvezancev napram davčni oblasti.

Drugi slučaj: Poljделец proda svoje stare za delo nerabne vole ter dobi za nje 24.000 K (1600 kg po 15 K). Nakupiti pa si mora mlajše. Te pa moro dražje plačati. Stanejo ga 16.700 K (1100 kg po 17 K). Pravilno, po zakonu, bi smel referent šteti med dohodke samo 5300 K, to je, kar je kmet več dobil za prodane vole, kakor je dal za kupljene. A to se ne zgodi! Davčna oblast všteje med dohodke celo svoto 24.000 K, cele svote K 16.700 pa noče všteti med izdatke, ampak samo en del. Takih izdatkov nezakonitega predpisovanja dohodnine je na stotine in tisoče. To pa vse samo radi tega, ker davčna oblast noče odrediti sestave cenilnih komisij.

3. Davčne oblasti tiste osebe, katere same ne priznajo svojih dohodkov in izdatkov, to je, ki ne pošljejo svojih napovedi v določenem roku, enostavno kontumacirajo in jim predpišejo dohodnino in vojni davek, kakor se jim zljubi. Zgodi se nešteto krat, da mora marsikateri siromašni poljделец plačati dohodnino od dohodkov iz vinograda, dasiravno vinograda več nima. Marsikje so namreč opustili vinograde, a to še v zemljiškem katastru, kateri tudi služi davčnim oblastem kot

podlaga za odmero dohodnine, ni za-bilježeno.

4. Davčna oblast je ukinila v Sloveniji tudi vse deželne prizivne komisije, kakor jih določa zakon o dohodnini z dne 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220. oziroma osebna davčna novela z dne 23. jan. 1914, drž. zak. št. 13. Tudi v te komisije imajo pravico davkoplačevalci voliti svoje zastopnike. Vsled tega ukinjenja je sedanji način predpisovanja dohodnine in vojnega davka, ki je z njo v zvezi, popolnoma protizakonit.

Vprašam gospoda finančnega ministra:

1. Ali je voljan tem protizakonitostim in nepravilnostim, ki potekajo iz samovoljnosti davčnih oblasti, napraviti konec ter takoj odrediti revizijo zadnjega predpisa osebne dohodninskega davka, ki se nanaša ne samo na letošnje, marveč še tudi na prejšnja leta?

2. Ali je voljan odrediti, da se takoj sestavijo in pokličejo na poslovanje po vsej Sloveniji cenilne ter prizivne komisije kot posvetovalni in kontrolni organ davčnih oblasti pri odmerjanju osebne dohodnine in pa vojnega davka?

Politični ogled.

Kraljevina SHS. V ustavnem odboru v Beogradu so že enkrat prereševali vse člene ustave. Sedaj so začeli nekatere člene na novo premisljevati in je rok za delovanje ustavnega odbora podaljšan do 5. aprila. Pašiču se je posrečilo, da je pridobil za vstop v vlado muslimane. Da so se muslimani odzvali Pašičevemu vabilu, jim je morala vlada zagotoviti, da bo pri izvršitvi agrarne reforme nad urškim veleposestvi v Bosni Turkom masno plačala odvzeto veleposest. Muslimani bodo dobili dvoje ministrstev, ali šumarstvo, ali trgovino in verstvo. Klub zemljo-radnikov se je razbil, naši samostojneži so izstopili iz kluba, bodo osnovali novega in šli v vlado. Samostojni minister poljedelstva bo mesar Pucej.

Italija. V Rimu se govori, da bo podala sedanja italijanska vlada ostavko, bo razpuščen parlament in razpisane volitve.

Avstrija je poslala v London svojega zveznega kanclerja Mayra, da bo beračil tankaj pri zaveznikih za pomoč Avstriji.

Nemčija. Nemci so se branili v Londonu, da bi plačali ogromne milijarde vojne odškodnine ententi. Vsled te nemške nepokorščine so začeli ententne čete zasedati nemška mesta in se govori, da bo zaseden tudi Berlin. Potom vojaške zasedbe hoče ententa prisiliti Nemce, da izpolnijo mirovne pogoje, katere so jim narekovali zavezniki svoj čas v Parizu.

V Rusiji se je razširila protiboljševiška vstaja, ki je postala ponekod rdečim mogočnikom že opasna. Položaj boljševikov je v nevarnosti tudi radi tega, ker se jim je razbila nada o svetovni revoluciji. Kronstadt, glavno gnezdo protiboljševiških vstajev, je uspešno odbijal doslej vse proti njemu naperjene napade boljševikov. Tudi sovjetska Ukrajina se upira boljševikom in je mesto Harkov v nevarnosti. Večji in srditi boji se vrše pri Narvi ob obeh bregovih reke Njeve. Listi poročajo iz Kodača, da se širi protiboljševiška vsaja tudi med ruskim kmetiskim ljudstvom. Kronstadtka posadka šteje zavsem 36 do 40.000 vzorno discipliniranih mož in razpolagajo vstaji z veliko množino municije.

Protestni shodi.

t Protestni shodi zoper protiverške nakane protikršćanskih strank se vršijo po tem le redu: V Ptujskem okrajnem glavarstvu: Dne 19. marca 1921: v Ormožu ob 8. uri zjutraj; pri Sv. Tomažu ob 3. uri popoldne; pri Sv. Trojici v Hal. ob 8. uri zjutraj; v Leskovcu ob 11. uri popoldne. V Cirkovcu ob 8. uri popoldne. Dne 20. marca 1921 pri Vel. Nedelji ob 8. uri zjutraj; v Središču ob 3. uri popoldne; pri Sv. Vidu niže Ptuja ob 8. uri zjutraj; v Smarjeti niže Ptuja ob 8. uri po rani maši. V Maribor skem okrajnem glavarstvu: Dne 19.

marca 1921: v St. Lenartu v Slov. gor. ob 8. uri zjutraj; v Slov. Bistrici ob 12. uri popoldne. Dne 20. marca 1921: pri Sv. Benediktu ob 8. uri popoldne; pri Sv. Lovrencu na Poh. ob 8. uri popoldne. V Ljutomer skem okrajnem glavarstvu: Dne 19. marca 1921 v Križevcih ob 8. uri zjutraj; pri Mali Nedelji ob 3. uri popoldne. Dne 20. marca 1921 v Ljutomeru ob 8. uri zjutraj. V slovenskem okrajnem glavarstvu: Dne 19. marca 1921 v Rionici na Poh. ob 8. uri zjutraj.

d Protestni shodi proti kulturno-bojnim nakanam vlade se vršijo po celjskem okrožju: Dne 19. marca (na Jožefovo): Prihova po 1. sv. opravilu, Konjice popoldne ob treh, Kozje po 1. sv. opravilu, govori poslanec Krajnc, Podsreda popoldne ob treh, govori g. poslanec Krajnc, Braslovče po prvem sv. opravilu, Petrovče popoldne ob 3. uri. Dne 20. marca (nedelja): Loče po prvem sv. opravilu, Sv. Jernej pri Ločah, popoldne ob treh, Rajhenburg po prvem sv. opravilu, govori poslanec Krajnc, Sevnica popoldne ob treh, Tebarje po prvem sv. opravilu, Trbovlje popoldne ob treh.

t Shod v St. Ilju je bil krasna manifestacija za načela in zahteve Kmetijske zveze, odnosno Slov. ljudske stranke. Zbrali so se naši stari in mladi boritelji, pa tudi nekaj žen, ter napolnili dvorano Slov. doma. Na shodu so govorili prof. Vesenjak, domači župnik E. Vračko in predsednik shoda Thaler. Soglasno in s povdarkom so bile sprejete resolucije za popolno samoupravo, proti kulturno-bojnim nakanam naših nasprotnikov, osobito glede šolske vzgoje in svobode Cerkev, dalje proti nameravani omejitvi svobode tiska in proti krivični osebni dohodnini in carini. Soglasno se je tudi odobril v teh zahtevah nastop stranke in njenih poslancev. St. Ilj je zopet jasno in odločno pokazal, da ni le naroden, temveč tudi zvest krščanski vzor.

t Protestna zborovanja zoper kulturno-bojne nakane so se v nedeljo 13. t. m. vršila v sledečih krajih: 1. Oslušovci pri Veliki Nedelji. Predsedoval je naš odlični pristaša g. T. Korpar. Govorila sta posestniški sin Anton Gojčič in urednik Golob. Udeležba je bila lepa. 2. Šmartin in Vurberg ter Dogaše. Na vseh treh shodih je govoril urednik Zebot. Posebno lep je bil shod pri Maherju v Dogašah. 3. Ptuj in Dornova. Na treh shodih, ki so se vršili v Ptuj in v Dornovi, je govoril narodni poslanec dr. Josip Hohnjec in je bila udeležba naravnost sijajna. 4. Slivica pri Mariboru. Na zborovanju, ki se je vršilo v društvenem domu, je govoril profesor dr. Capuder iz Maribora. Udeležba je bila istotako številna. Na vseh shodih so bile sprejete resolucije proti nakanam osrednje vlade.

Tedenske novice.

t Sestavite in pripravite kandidatne liste za občinske volitve. Listi poročajo, da bodo občinske volitve že koncem aprila 1921. V članku „Občinske volitve“ opisujemo najvažnejše podrobnosti glede teh volitev. Ta članek naj smatrajo naši zaupniki kot navodilo za volitve. Zaupniki! Sedaj pa takoj na delo! Sestavljajte po občinah po deželi kandidatne liste za volitve v občino. Kjer se nahaja do 500 prebivalcev, je potrebno 10 odbornikov in 10 namestnikov; občina, ki šteje do 2000 prebivalcev pa rabi 16 odbornikov in 16 namestnikov. Sestavite te liste iz somišljenikov, ki so pri volitvah v konstituanto volili in so že 24 let stari. Pošljite takoj kandidatno listo in imeni obeh zaupnikov, ki bosta na dan volitev čuvala volilno škrinjico na Tajništvo kmetijske zveze, Maribor, Cirilova tiskarna.

t Delo naših poslancev. Narodni poslanec g. Vladimir Pušenjak je posredoval pri različnih ministrstvih v važnih zadevah. Pri ministrstvu za agrarno reformo se je pritožil radi neuljudnega postopanja uradnikov pri nadzorstvu veleposestev v Dolni Lenčavi, kjer ljudstvo ne dobi drv iz grajšćinskih gozdov. Pri glavni direkciji carine je posredoval radi izvozne in uvozne carine. Odslej se ne bo dovolilo oprošćenja od carine za

uvoz zvonov, ker je potrebno, da sčimo lastne zvonarsko industrijo. Splavarji gornjegrajskega okraja so imeli do lauskega leta pravico, da so na povratku imeli ugodnost polovične voznine na železnih. Ker uživajo splavarji to pravico že 20 let, je poslanec Pušenjak tozadevno posredoval pri ministru za promet.

t Regulacija Drave. Poslanec dr. Hohnjec se je obrnil na okrajno glavarstvo v Ptuj za vprašanjem, ali in zakaj so ustavljena regulacijska dela na Dravi. Dobil je odgovor, da dela v celoti niso ustavljena, da se nadaljujejo, pa zavoljo premale svote denarja, ki je za to svrhu na razpolago samo na nekaterih mestih. Poprave se izvršujejo samo na tistih mestih, kjer je škoda in trenutna nevarnost, ki jo povzroča Drava, največja, kakor zdaj na nekaterih točkah pri Sv. Marku. Poslanec dr. Hohnjec se je v tej zadevi obrnil na pristojna mesta v Ljubljani in Beogradu ter zahteval, da se regulacija Drave ne sme več vršiti po sedanjem načinu krajevnih krjarji, marveč po enotnem in celotnem načrtu v veliko večji in izdatnejši izmeri ter z večjo brziho. Dolžnost države je, da dovoli zato potrebni kredit.

t 666 dinarjev davščine na eno osebo. Vse državne oblasti so vposla le finančnemu ministrstvu svoje preračunske predloge za prihodnjo preračunsko leto. Iz teh pa je razvidno, da so zahteve silno narasle. V prošlem letu je znašal državni proračun 4 milijarde dinarjev, letos pa znaša 8 milijard, kar bo imelo za posledico, da odpade na vsakega državljan (žene in mladina všeta) letno 666 dinarjev ali 2664 kron davka. Največje svote zahteva minister za vojno in mornarico, na drugem mestu stojata ministra za promet in gradbo.

t Dr. Vošnjak in koritarstvo. Iz Beograda javljajo: V sobotni seji ustavnega odbora se je pokazalo, da pride v zemljo-radniški klub do gotovega razkola. Dr. Vošnjak in Mihajlo Avramović sta nastopila kot odločni nasprotnika. Avramović je v svojem govoru pobijal namero vlade, ki hoče v ustavi določiti mesta ministrskih podtajnikov, dr. Vošnjak pa je branil to določbo z večjo vnemo nego sam Laza Marković. Torej: pametni zastopnik srbskih kmetov je zaviral ustanovitve novih korit, a slovenski „kmet“ — dr. Vošnjak pa je zagovarjal protiljudsko nakano demokratičnih ministrov! Samostojni kmetje so lahko veseli, ko jih dr. Vošnjak v ustavnem odboru tako „vneto“ zastopa. Upamo, da bodo občinske volitve dale njegovi diktarski politiki pošteno brca. Kmetje, sodite sami!

t Razdor med zemljo-radniki. Po najnovejših beograjskih poročilih je izstopil dr. Vošnjak s slovenskimi člani, enim Bosancem in enim Srbom iz zemljo-radniškega kluba in bodo ustanovili novi klub. S tem se je zgodilo, kar smo nestrpnost pričakovali. Samostojneži bodo korakali v vlado, ministrstvo za vere bo baje dobil dr. Vošnjak, za poljedelskega ministra pa namerava kandidirati sam Pucej. Ker so se srbski zemljo-radniki (kmetje) dosledno borili proti demokratični vladi, in njeni protiljudski politiki, so jih slovenski samostojneži zapustili iz same lakomnosti po ministrskih koritih. Pričakovati je, da bodo srbski zemljo-radniki (28 poslancev) stopili v opozicijo. Slovenski kmetje naj se zapomnijo to nesramno izdajstvo samostojnih petolizcev belgrajskih demokratov s „kmetskimi“ poslanci in s „kmetjsko“ stranko, ki je zapustila svoje kmetstvo stališče samo za to, da bi podrla izvoznarsko politiko države in hankirjev, bo treba ob priliki občinskih volitev temeljito obračunati!

t Zakaj so volili s Samostojno? Odlični kmetjski mož iz ptujskega okraja poroča tajništvu Kmetijske zveze: Pri zadnjih volitvah je glasovala 10 večina cela župnija razun dveh vaš za našo Kmetjsko zvezo ali Ljudsko stranko. Vzrok, da so nekateri glasovali s Samostojno „kmetijsko“ stranko, je v glavnem nezavednost in pa imo „samostojna“ ter ker je pač bila nova stranka. Ljudje so mislili, da jim bodo kar pečena piščeta hrčala v usta, ako bodo volili kandidate Samostojne, ali socijaldemokratske stranke. A teh pečenih piškotov ne bo bilo iz Beograda.

Smola „samostojnega“ agitatorja. Ko se je v soboto, dne 12. marca, pričela poročna obravnava proti uradni „Slov. Gospodarja“, se je začel med gospode porotnike tudi neporetnik Lipošek iz Grušove. Kaj je iskal med porotniki, je pač vsakemu jasno. G. predsednik sodnega dvora je pozval Lipoška, naj nemudoma zapusti sodno dvorano. In mož jo je urnih krah pobrisal.

Kako misli izvršiti beograjska vlada agrarno reformo nad turškimi veleposestvi v Bosni? Klub muslimanov v konstituenti se je dolgo branil vstopu v vlado, ker so pa Turke le rabili, da podprejo Pašičev kabinet, so tudi morali ugoditi turškim zahtevam glede agrarne reforme. Turški begi posedajo v Bosni agrarna veleposestva, ki spadajo pod agrarno reformo. Ravno razdelitve veleposestev so se najbolj bali muslimani in zahtevali, da se jim splača za odvzeta posestva takozvani hak (odškodnina). Muslimani zahtevajo kot odškodnino za odkup turških veleposestev od vlade 1 milijard 200 milijonov kron, katere je vlada obljubila. Vstop Turkov v vlado je plačan presneto drago!

Zelo žalostne posledice agrarne reforme v okolici Varaždina. Dobili smo dopis, v katerem nam toži dopisnik iz Hrvaške o žalostnih posledicah reševanja agrarne reforme po receptu demokratskega ministra Krizmana. Posestvo grofa Bombellesa in takozvani „Banski dvor“ sta v groznem stanju. V obširnih hlevih, kjer je stalo nekdanj 450—500 glav goveje živine, najdeš danes le par volčkov in par suhih krav. Zitnice, nekdanj polne raznovrstnega žita, ki so ga po sijali v mesta, so danes prazne. V gozdovih teh posestev so 10—15 letni nasadi že popolnoma uničeni; vsakdo, ki pride v gozd, seka pač tam, kjer se mu poljubi in si vzame kolikor pač rabi. Grad „Banski dvor“ so sežgali seljaki, vino v kletih spustili, gozdove uničili. Kje je bila državna oblast takrat, ko so divjali seljaki po krasnih posestvih? Ako si reševanje agrarne reforme niso zamogli drugače urediti, naj bi bili raje pustili začasno ta posestva v rokah lastnikov vsaj tako dolgo, dokler ne bi zakon določil usodo veleposestev.

Sokolska divjaštva. Nedeljo dne 13. marca se je vršil v dvorani Uniona v Ljubljani velik manifestni snod katoličanov, na katerega je tudi prišlo nekaj pretepačev z namenom shod razbiti. Z galerije je nekdo vrgel stol na govorniški oder. Reditelji so rogo-vileže in pretepače, med katerimi je bilo večje število Sokolov v krojih, ki so se vrnili s pogreba njihovega staroste doktor Oražna, odstranili iz dvorane. Predsednik zborovanja je zaklical Sokolom-razgrajajem: „Lepo častite spomin svojega staroste!“ Ker Sokol v dvorani ni dosegel svojega namena, so po shodu v celih graduh napadli po ulicah naše somišljenike, ki so bili na shodu. Tako n. pr. so Sokoli napadli nekega našega somišljenika, ki je šel v Rokodelski dom. Zopet druga tolpa ga je zasedovala od zadaj, druga mu je pa zaprla pot. Prvih dveh napadalcev se je otrešel, nakar je planila nanj cela združena tolpa in ga podr-la s kamenjem na tla. Se le policija je divjaštvu Sokola napravila konec. Palica in kamenje je pač znak sokolske kulture!

Gospodarstvo pa tako! Župan iz kmetske občine nam piše: Lansko leto je pujsko okrajno glavarstvo prisililo nas kmetske župane, da smo morali plačati okoli 80 K samo za tiskovine za nameravane občinske volitve. Sedaj so nam te tiskovine za — mič. Ali se ne pravi to, denar v vodo metati? Okrajno glavarstvo bi moralo skrbeti, da bi občine lažje shajale z malimi dokladi, a demokratski uradniki nam delajo neprestano potrebne stroške. Tega mora biti enkrat konec.

Umrl je v Osluševih pri Veliki Nedelji vzorni mladenič Alojz Erhart. Ogromna udeležba pri pogrebu je svedočila, kako priljubljen je bil ta mladenič. V slovo mu je govoril o očipnem grobu njegov stric g. Tomaž Korpar, ki je naglašal, da je bil rajni vzgled mladim Orlom. Bodi mu do-mača zemlja lahka, preostalih pa naše sošolje!

Zavarovanje proti požaru. Edi-

na prava slovenska zavarovalnica je ljubljanska „Vzajemna zavarovalna“ v Ljubljani, ki je najstarejši in do-narno najmočnejši jugoslovanski za-vod za zavarovanje vseh vrst. Zastopniki te zavarovalnice so: v Celju g. Fr. Pograjc, Breg, v Mariboru. Ivan Slebinger, Vojašniška ulica in Ivan Golob Mlinska ulica 32. Tajništvo Kmetijske zveze v Mariboru (Cirilova tiskarna) daje glede zavarovanja potrebna navodila. Slovenci, ne zavarujte se več pri tujih zavarovalnicah. Taka zavarovanja niso veljavna. Ne podpisujte se tujim agentom!

Spletkarije proti naši državi. Uradna poročila iz Rima javljajo, da je bivši črnogorski kraljevič Danilo odstopil od svoje pravice do črnogorskega prestola v prid Mihajla. Bivša črnogorska kraljica Milena je prevzela začasno vlado. Na črnogorsko prebivalstvo je izdala proglaš, da hoče braniti črnogorske pravice ter naznanja, da si je izbrala za svoje bivališče San Remo. Ni nobenega dvoma, da so laške lire v zvezi s temi novimi spletkarijami proti naši državi. Dolžnost vlade je, da izžene iz naše države vse podkupljene rovarje, pedkupljenim agentom pa zabrani prihod v državo.

Strašen umor. V železniškem predoru na progi Pizzo Calabria na Italijanskem so našli strašno razme-sarjeno moško truplo brez glave. Glava umorjenega je ležala precej oddaljena od trupla. Policija je ugotovila, da je žrtev umora socialistični poslanec Piccoli. Prvotno so bili mnenja, da je poslanec Piccoli padel iz vagona pod vlak. Toda kmalu so dognali, da je postal poslanec Piccoli žrtev fašistov. Poslanca so v vagonu napadli našemljenci, ga ubili, mu odrezali glavo, truplo pa vrgli iz vagona. V laški zbornici je vsled tega zločina zavladalo grozno razburjenje. Izvoljena je bila posebna komisija, ki ima nalogo, da preišče zločin.

Obešeni Irči. V Dublinu na Irskem so pred kratkim obesili šest Ircev, ki so bili obsojeni na smrt. — Kakor znano, se borijo Irči že dolgo za svojo samoupravo, katere jim pa Angleži ne marajo dovoliti. — Ko so izvršili obsodbo nad omenjenimi Irči, se je zbralo približno 25.000 oseb v bližini zaporov. V znak žalosti je bilo vsako delo do 11 ure dopoldne ustavljeno.

Grozna lakota na Kitajskem. Na Kitajskem vlada v provincah južno Pekinga velikanska lakota. Velika suša in kobilice so opustošile vso rodovitno pokrajino. Ljudje bežijo iz svojih naselij in iščejo hrane. Dosedaj so se preživljali s travo, sedaj pa niti trave ni več dobiti. Ameriški rdeči križ je organiziral pomožno akcijo za prizadete kraje na Kitajskem.

Kako bodo zastupljali ljudi v prihodnji vojski? Ze izza dobe svetovne vojne nam je znano, kako grozno in nečloveško orožje so bili razni strupeni plini, katere so rabili osobito Nemci na francoski fronti. Sedaj pa so znašli v Washingtonu v Severni Ameriki nov strupeni plin, katerega bo- go lahko smrtonosno puhala na sovražnika letala. Kaj vsega ne bodo iznašli za ugonobitev človeštva!

Kje se zavžije največ mesa? Anglija je tista država v kateri se zavžije največ mesa. V lanskem letu se je uvažalo v Anglijo 90 tisoč ton mesa več kakor poprej v kakem letu. Za vsem se je leta 1920 uvažalo v Anglijo 813.000 ton mesa, torej 77% vsega mesa, kolikor se ga zavžije na celem svetu. Pred 50 leti je znašalo število mesojedcev na svetu 300 milijonov duš, sedaj pa znaša že 587 milijonov. Vsled ogromne uporabe mesa je tudi cena za meso na celim svetu razmeroma zelo visoka.

Glasovanje s pomočjo elektrike. Severna Amerika je dežela čudovitosti. V New-Yorku bodo instalirali v dvorani parlamenta aparat za glasovanje. Vsaki poslanec bo imel v svojem uradu tri gumbe, s katerimi bo odgovarjal na vprašanja „da“, „ne“ ali „prisoten“, ako bo na katerega izmed teh pritisknil. Odlok poslanca bo avtomatično zapisan na veliki plošči. Tudi štetje glasov se bo vršilo avtomatičnim putem.

Novo ustanovljena trgovina Frece & Plahuta v Celju. Opozarjamo na današnji in seraj na drugi strani.

Molitvenik za dekleta. Dobi se zopet „Hči Brezmadežne“, molitvenik za dekleta. Je to najbolj priljubljen molitvenik za Marijine družbenice in druga dekleta. Dekleta, se-zite po njem, dokler je še dobiti. Naroči se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru na stane s poštnino vred 36 K.

LEPO NAGRADO dobi vsakdo, ki pridobi za „Slovenskega Gospodarja“ ali „Stražo“ vsaj pet celoletnih novih naročnikov. Za brezplačno vpo- šiljanje naročnine daje agitatorjem a pravništvo listov na razpolago položnice. Vzemite navadno dopisnico in pišite po nje. Dekleta! Posebno ve- stite dela za razširjenje krščanskih listov.

Gospodarstvo.

Nekaj o plačevanju davkov.

Na naslov naših davčnih oblasti.

Veliko razburjenja vzbujajo med ljudstvom dandanes razni davki ter plačila istih in red pri iztirjavanju. Človek nikdar ne ve, za koliko časa je brez skrbi, da se mu ni treba bati rubežni ali kake nasilne prodaje. — Vzemimo primer: Danes te tirja kr. davčna oblast po pošti za 100 K. Ker imaš ravno priliko, greš za par dni cesebno na davkarijo, oddaš tam davčno knjižico, greš k blagajni, si pokli- can in ostrmiš, ko se naenkrat zante- va od tebe recimo kar 140 K. Na za- čudeno vprašanje: Kako to, saj si vendar predvčerajšnjem dobil oporok samo za 100 K? Blagajnik reče: Poj- dite vprašat na drugo stran, kjer ste oddali knjižico. Tam pa navadno reče uradnik ali pa kaka gospodična, da ali je še gotovo kaj starega na dolg, ali pa, da si plačal za naprej. Če si morebiti katerikrat plačal kaj po po- šti, pa vprašaj, kako je s tistim, ker dosikrat tak znesek ni niljer vknji- žen. Le če pokažeš poštno prejemnico, bodo po dolgem iskanju vendar našli, da je kje zabeleženo v kakem kotičku. Konec bi vprašali: Cemu ima dav- čna knjižica razne kolone, kakor vi- sokost rednega predpisa, dalje zaostanek prejšnjega leta ter visokost raz- nih doklad, če pa se vpiše samo, — liko si vplačal, ne pa tudi, koliko je predpisano, čeravno se to odločno za- hteva? Ali smo res tako svobodni, da hteva? Ali smo res tako svobodni, e lahko samo plačujemo, ni pa nam po- treba vedeti, kaj imamo za plačati?!? Mi vemo, da ne morejo z istimi pre- jemki, kakor svoj čas pred vojsko, iz- lahajati ne država, ne okraji in ne ob- čine, zato je pa v interesu vseh go- njih faktorjev, zlasti pa tudi davčnih uradov, da se v ljudsko pomirjenje vsako leto vpiše tudi natančen pred- pis posameznih davkov in doklad.

Zbor zaupnikov Kmetijske zveze v brežiškem okraju v Brežicah v pe- tek, 11. marca, je bil dobro obiskan. Vkljub delavniku so se naši kmetje tu zbrali v prav lepem številu. Poročal je poslanec dr. Hohnjec. Zastopniki naše krščanske kmetijske organizacije v Posavju so odločno protestirali proti napadom demokratov in samostojnežev na katoliško cerkev, njeno svobodo in njene pravice in zahtevali versko vz- gojo naše mladine. Protestirali so tu- di zoper samovoljnost davčnih oblasti, ki se ne zmenijo za zakon ter kmetom predpisujejo vsako leto višje davke. Kmetje odločno zahtevajo, da se takoj sestavi cenilne komisije, ki naj takoj začnejo svoje delo pri odmerjanju o- sebnodohodninskega in vojnega dav- ka.

Ne nakupujte preveč blaga! Položaj je danes tak, da je pričako- vati v bližnji bodočnosti močan padec cen pri raznem blagu. V Angliji, Franciji, Sveci in drugih zahodnih deželah so skladišča napolnjena in- dustrijskih izdelkov. Valuta je v teh deželah tako visoka, da radi slabe valute v naših krajih, ne morejo pro- dajati svojih izdelkov k nam. Tovarne delujejo naprej, kupcev ni, blago pa se kopiči. Vsled tega bo prišlo prav kmalu do prav znatnega padca cen. Svetujemo našim ljudem, da si naj na- kupijo le toliko blaga, kolikor ga res neobhodno potrebujejo.

Tržno poročilo iz Celja v so- boto, dne 12. marca 1921. Cene so is- te, kakor zadnjo soboto. Trg je bil zo- lo živahen. Zadnje čase na našem tr-

gu ni bilo opaziti jaje, toda na današ- njemu trgu jih je pa že bilo dovolj — cena jim)“ za 2 komada 5 K. Druge cene so stalne.

g Zitne cene. V Somboru stane 1 meterski stot koruze 420—425 naših K, pšenica 1000—1020 K in ovs 340—350 jugoslovanskih K. V Osjeku stane pa pšenica 1010—1020 K, koruza 410—420 in oves 350—360 K. V Vinkovcih sa- ne pšenica 1010—1020, koruza 430 do 455 in oves 350—360 K. V Zemunu sta- ne pšenica 1000—1010, oves 350—360, koruza 425—430 naših K. V Kraguje- vacu stane pšenica meterski stot 1:0 —200 dinarjev, koruza 85—90 dinar-jev, ječmen 80—90, oves 70 dinarjev, žol 150—160 dinarjev in krompir 70 do 80 dinarjev.

g 80 K bankovce pošljite takoj v priporočenem pismu Narodni banki v Beogradu, da jih zamenja. Prilozite seznam serij in tekočih števk, ki so natiskane na bankovcih. Čas za iz- menjavo je samo do 30. marca.

g Poiščite 20% lone. Tiste listike, ki ste jih dobili pri kolekovanju ban- kovcev v decembru 1919 (ko so vam odvzeli 20%), poiščite, ker jih bodo davkarije kmalu zamenjale za denar. Listke, ki se glasijo na več kot 1000 K, lahko proda vsak v bankah.

g Izvoz žita in moke. V lanskem letu je bilo do konca decembra izvo- ženo 5605 vagonov žita in moke in si- cer 2874 vagonov pšenice in 2231 va- gonov moke. V Avstrijo je šlo 3926 va- gonov žita in moke.

g Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zatecu je bilo v pretekli dobi precej ži- vahno popraševanje po hmelju prvo- vrstne kakovosti, katerega so kupova- li po 2300—2400 čehoslovanskih kron za 50 kilogramov. Po tujem hmelju ni bilo popraševanja in so cene samo na papirju, gibale se med 2050—2100 K za 50 kilogramov.

g Vrednost denarja. Ameriški do- lar stane 141%—141% naših kron, za 100 avstrijskih kron je plačati 21%—22% naših kron, za 100 nemških mark 224—227 jugoslovanskih kron, za 100 čehoslovanskih kron 177—185 naših K, in za 100 laških lir je plačati 532—535 jugoslovanskih K.

Dopisi.

Lobnica pri Rušah. Srečna je naša občina. V svoji sredi ima kar štiri velike „samostojneže“ in sicer: Joško Robnik, Franc in Ivan Berne- ter Jakob Jurše. Ti nam bodo odpra- vili visoke davke, draginjo, pomajka- nje in vse druge kuge, ki nas varejo. Srečna Lobnica!

St. Jurij ob juž. žel. Kmetje to- variši pozor! Naš dični kmet Drofe- nik je že prinesel prvi koš „stare pravde“ iz Beograda v Slovenijo. Po- staro pravdo kmetovo razume naš di- čni fuzešnapstfabrikant poddržavljenje advokatov. Naš šentjurski kanceipa- ragrafni vitez bo gotovo na najumet- nejši način rešil staro pravdo.

Dobje. Po naši in po sosednih žu- pnijah premnogi možje, ki so bili za- peljani po obljubah samostojnih kole- vodij in so volili ob zadnjih volitvah ž njimi, obžalujejo svojo zmoto in tru- moma prestopajo k KZ. Dokaz, da s samostojneži niso nikdar z dušo in sr- cem držali, je tudi to, da so z malimi izjemami vsi v javnosti tajili, da so volili s samostojneži. Stranka, ki si je lastni pristaši ne upajo priznati pred ljudmi, menda ni ravno častna. Tudi samostojni kanceiparagraf je mnogim odprl oči. Samostojneži s so- jim nasilstvi najlepše delajo za KZ.

Kozje. Tukajšnji občinski agrar- ni odbor je dne 13. marca delil gra- ščinsko ozemlje v smislu agrarne re- forme. Ker paragraf 9 agrarne odred- be govori, da imajo prednost pri raz- delitvi zemlje invalidi, vdove in siro- te, vojaki in prostovoljci, smo priča- kovali, da se bo naš slavni agrarni odbor tudi ravnal potem. A glej po- štenost in pravičnost samostojnežev v tem odboru! Oni trdijo, da zemlja spada posestnikom, a oni, ki je ne nimajo, pa si je naj gredo iskal v ju- žne kraje. Zemljo so razdelili veči- noma med posestnike in bogataše, a si- romak je prišel do malega kosa zem- lje le v kakem močvirnatem kraju. Vprašamo: Kakšni siromaki pa so? gg. Presiček, Sotošek, Pleterski, Ro- mih, Dobrave, itd.? Kajne, da so to sirote zraven svojih trgovin, gostiln in posestev?

MALA NAZNANILA.

Sy. Bolfenk v Slov. gor. Kmetka hranilnica in posojilnica naznanja da priredi v nedeljo, 10. aprila po sv. opravilu (11. uri) svoj redni občni zbor v posojilniščnem prostoru po navadnem redu. K obliži udeležbi vabi odbor. 194

Vabilo na redni občni zbor Kmetijske nabavne in prodajne zadruge v Ptuj reg. zadruga s omejeno odgovornostjo, ki se vrši dne 4. aprila 1921 ob 9 uri v zbirnici p. ravnarja s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo na letošnja in nadštevila. 2. Odobritev računovskega zaključka za preteklo poslovno leto. 3. Poročilo o izvršeni reviziji. 4. Volitev nadzorstva. 5. Sklepi. Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši pol ure pozneje na istem mestu in s istim dnevnim redom drug občni zbor, ki veljavo sklepa brez oziroma na število navzočih zadržnikov. 218

Vabilo na redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Smarternem na Padi, reg. zadruga s omejeno odgovornostjo, ki se vrši dne 19. marca 1921 popoln ob 8 uri v prostorih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo na letošnja in nadštevila. 2. Odobritev računovskega zaključka za leto 1921. 3. Volitev nadzorstva. 4. Volitev nadzorstva. 5. Pr. mem. 6. Sklepi. Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in s istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo veljavo sklepa glede na število navzočih članov. 201

Vabilo na redni občni zbor Hranilnice in posojilnice reg. zadr. v Jerečinu, ki se vrši v nedeljo, dne 3. aprila ob 7. uri v prostorih posojilnice. Dnevni red: 1. Čitanje in odobritev zapisnika o zadnjem obnem zboru. 2. Poročilo o načelnosti. 3. Potrditve računov. 4. Volitev enega člana na leto. 5. Volitev enega člana na leto. 6. Volitev enega člana na leto. 7. Čitanje in odobritev zapisnika o izvršeni reviziji. V skladu s sklepom ob 7. uri, se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor, ki veljavo sklepa ob vsaki navzočnosti članov. 179

Vitanje Kmetka hranilnica in posojilnica v Vitanju, reg. zadruga s omejeno odgovornostjo, ki se vrši v nedeljo, dne 21. marca t. l. ob 9. uri predp. dne s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje in odobritev zapisnika o zadnjem obnem zboru. 2. Poročilo o načelnosti. 3. Potrditve računov. 4. Prosti predlogi. Ako bi ob določeni uri ne bilo zadostno število članov v vrsti, se ta pol ure drugi občni zbor na istem prostoru in s istim dnevnim redom na kojem se bo sklepalo brez oziroma na število navzočih članov. 193

Konjice Na praznik sv. Jozefa, 19. t. m. popoldne v večerinih se vrši v Konjicah, v telovadnici deške šole občni zbor Katoliškega poltičnega društva v Konjicah. Sodelujoči, pridite v obilnem številu!

Na prodaj imam več tiščepjenih trt, cepljene na Rip portalis različnih letih in mešanah v st. cenah cepljenim trtam komad na licu mesta 4 K. Korenjake R. P. o. komad 2 K. Šmarnica bela, vkopirana komad 1 K 50 vin. Na ročila se sprejema dokler bo na zalogo. Franc Horvat, trtnar Mostje, p. Jurčiči. 3-4 141

Vinogradniki posorl. Na suho cepljene trte so na prodaj in sicer najbolj rodovitne vrste. B. in šmarnica in sicer necepljene, ki pa jako dobro rodi. Kdor si hoče naročiti lepe in močno cepljene trte, naj se takoj ogli pismo ali nstmeno pri Francu Blodnjak, trtnar pri Sv. o. rene v Slov. gor., p. J. r. in pri Ptuj. Cene trt po dogovoru. 6-10 87

Vinogradniki posorl. Imam še več tisoč vrste injene šmarnice na prodaj, katere ni treba nikoli s galico škropiti. Jams vo na 10 let. Tose Zagoršek, trtnar, Dornova pota Mešanji. 2-2 163

Šmarnica-trse dobro vkopirane, proda Podlipnik, Tuzno št. 37 pri Mariboru. 189

Pozor. Prva kostumizna tovarna optika za stroje in zid se priporoča. Ve epis. Vinko Vogel, K. str. 163—Pod. 209

Cepljene trte

kot dišči traminec, tronta, lipošina, z belo mešanico vrstanj, I. in II. vrste. Cena niska in po dogovoru. Franc Račič, trtnar na Kusaui, pošta Jurčiči pri Ptuj. 1-3 197

Cepljeno trsje:

kot bargand-e beli in rdeči, žlahtina rdeča in bela, listi riling, dišči traminec, beli ranfol, masnat silvanec, šmarica bela na proslaj pri Lazu Vrtnak, trtnarju Breg pri Ptuj. Cene po dogovoru. 1-2 204

Posestvo se prodaja pristojevo in drabe v potom v Pišecah dne 20. suša (ovemo nedeljo) ob 3. ur popoldne na licu mesta. Obstoje iz hiše št. 1, kleti, kozolet, travnika, ulice, gozla, vinograde okoli 6 orolov, je poleg farne cerkve, dobri stavbeni kamen je doma. Po goji se izvejo na dan prodaje ali pri podpisnem Jos. Dobrovo v Pišecah. 198

Čebele v slavnih, najboljših sa plemu in najpripravnijše za sačotika, t. di trčen med večje množino in eno esalko (pompo) za gojenje ima na prodaj Jožef Korošec, čebelar, Škola, Pragersko.

Lepo posestvo

obstoječe iz gospodarskega poslojja, n. l. travnikov, gozdov in vinograde vsega skupaj 18 orolov ulive lepo obsejane, po ure od glavne ceste se pod ugledni posejji zaradi smrti takoj prodaja. V raša se pri Alojziju Anon. Oresko rebro 1, p. Pištani, Slovenija. 2-3

Kupei na posetva posorl. Proda se posetvo v bližini Rajheoburga, s vsami premitinami, sestoji iz treh dobrih al pij. lep sadon saiz in vino grad obsega 14 orolov zelj rodovitne zemlje. Cena po dogovoru. Več pove Am. Vod. n. Katišover, Rajhenbu g Sp. Štejersto. 206

Pozor mlinarji!

Prvoratna žitarska mlinarska st. kakor tudi prietna volnna st. (pajetni) 24 in 31 cm širora, priporoča trgovina Avgust Č. d. z. j. ljubljana, Kotlovska ul. 35 nasproti stare "Titile jere gostilne." 1-4 202

Stroj za loščenje ječmena in prosa na motorni ali vodni pogon izra na zalogi Gospodarstva zveza v Ljubljani. R. fi kstnje naj se obrnejo direkt o nanjo. 1-3 207

Sivalni stroj, rabljen, dobrem stanja se prodaja Koroška cesta 51, Maribor. 191

Lepa moška obleka, sive barve, sa arda o. elko. t se po ce. i oroda. Maribor, Puškova ulica 9, II. nadstropje (G. Rudelgas). 190

Posestvo na Rogoski št. 22 orolov zemlje na prodaj. Vpraša se pri Štefan Čape, posetva ko, Rogoski št. 22, H. ee pri Mariboru. 181

Koleselj storo nov. proda Babič Simon, Sp. Hoča. 184

Malo posestvo,

pol ure od Maribora, velik vrtd. e sobi in kuhinja, ter malo gospodarsko porlojpe na prodaj. Vpraša se Rogoski pri Hoča št. 15 1-2 147

L po posestvo

z gostino, blizu Maribora, tik velike ceste, 28 orolov dobrih njiv, travni in gozd, blizu cerkve in hote v ravnini s živim in m. v m inventarjem, katerega j. b. luo. se atoj prodaja. Mešet rji so izključeni. Resni kupci naj se takoj ogasi o p. meno p d. "Dobra gostina 184" na upravništvu lista, natar dobi natančno poj. anje. 188

Stara železnina

iz rano za kovače, ključavnice, sadarje, vsako ratno orodje in stroje, dele strojev itd. prodajata

Brata „Arbeiter“

Maribor, Umrarska ulica 2. Ku. tuje t. di vsake vrste starega železa, kot strene stroje, litino in odpadke po dnevnih cenah. 1-5 186

Posestvo manjše, se lico v najem ozir v zakup v Gornj Savinjski tlini Tozadne posadbe se naj poskojo na naslov: Viktor šel, slikar sv. Peter Sav. dohni 3-3 15.

Pohišstvo, šivalni stroj in men k je po cezi na prodaj v mlinski ulici 34, priti lje, zadnja vrata, Maribor. 2-2 160

Močen voz na eno os. (Einschser) se prodaja. Bebernik, Brestao. 2-2 176

Umetni mlin

v bližini Maribora s sigurno močno vodo se takoj prodaja 350.000 K. Na pismena vprašanja v češkem in tud v nemškem jeziku odgovarja Adolf Hellauer, Ogjenšak, Gor. Polskava. 2-3 170

Zamenjam svojo gostl. eo na trago lepo posetvo v okolič Maribora. Pogleda se lahko Dogaše ste. 38 Maribor. 162

Organist. Razpiše se služba rgani. sta pri župnijski cerkvi sv. P. tr. in Pavla v Ptuj. Potečni r. k: 1. april 1921. Fajta. A. S. al. dohodki: 1. obresti od glavnice rešene banje v K 5 33 20. 2. Na ostano ljenih sv. mačoh 44 K na leto. B. vedoloseni dohodki: 1. Prosto volina d. j. av. župljanov pri sednji beraji. 2. Štola na po. skotjski taksi za sv. maše in po. grebe C. Stanovanja ni NB. Cer. k. v. je v me tu in je g. organit izpostavljen najboljtu jsi kritiki v pogledu orgljanja in povskega gasu. Ptuj, 21. marca 1921. 268 Župnijski urad.

Prodajalco sprejme m. (ne pod 30 let sta o) kot vod telico podrat ulne trgovine s raznim blagom. Haraja potreban. Nastop čim prej. A. Bresovnik, Vojak pri Celju. 1-2 196

Sedlarski uč. nec se sprejme v Ribniel na Pohorj. pr. g. Krivec. 142

Strojnika izkušena (samo) a parnem stroju sprejme pod ug d. i. ni pogoj za takoj Lud vik Kuharič, eksportna trgovina z le son z parno sago v Ormoža. 205

Trgov. pomočnik ali prodaj. lka se sprejme pri polni oskrbi v trgovini mešanega b. aga Florjan Gajšek, v Loki pri Zuzmu. 185

Dekle. delavno in pošt. no, sa ves h. šaa dela se sprejme Vpraša se pri g. R. s. Blanke, Ptuj. Slovenski trg št. 6 1 2 214

Sprejme se proti dobri mu plačilu p. štes. a. aseljiv starejši h. apoc, ki bi imel opraviti najreč doma pri go. vji žitini. Franc Platja poset nit, Rodica, Sv. Jakob v Slov. gor. 1-2 184

Služba cerkovnika n orga nista je prosta v Marija štrja, Zidamost. Pogoj: prosto stanovanje dr. a. mesečno 100 K in prosto-oljna zbirca. V kraja ni ne krojača, ne čeljarja ne misarja. Pismena prijave na župni rad. 185

Majerja s tremi delavci, sa malo posestvo, sprejme takoj Janes Janinik, So. Sv. Kungota. 2-4 165

Pomočnika

dobro izvežbenega za sodarsko obrt sprejme v trajno delo proti dobri plači Franjo Re pič, sodarski mojster, ljubljana Kolosjaka ulica 18, Nastopiti je takoj. 2-2 167

Zahvala.

Vsem, ki so nam bili v pomoč in tolažbo ob smrti naše nepozabne matere, oz. stare matere, tašče, tete in sestre, gospe

Marije G. Össlinger,

ter s. jo spremili na zadnjem potu k večnemu počitku, ki so darovali venos in cvetje in pismeno izrazili sožalje, pevkam za ganljivo žalos inko, izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo.

Paščava—Ljubljana, 12. marca 1921.

180 Zahujoči rodbini G. Össlinger—Potočnik.

Na debelo.

Na drobno.

Veletrgovina z železnino

Pinter & Lenard

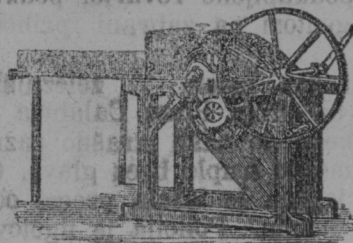
Maribor. Aleksandrova cesta 32-34

prilporeča svoje bogato zalogo železa, nosilcev (travers), čementa, plečavine vseh vrst kovanja, stediinik v, žičastkov, mrež in vseh v to str. ko spa. 199 dajočih predmetov po nizkih cenah. Postrežba točna in solidna. 1-5

Mlin na Loki poprej Rengo pri Ptuj

melje in izmenjava vse vr. te žita Mlin je na novo popravljen, ter izdeluje tudi zdrob.

Kupule vse vrste zrnja po najvišji dnevni ceni. **RIHARD ORSSICH, PTUJ.**

POZOR!

Vsakovrstni poljedeljski stroji, mirovna roba, dospeli od prvovrstnih češoslovaških in avstrijskih tovarn.

Posebno priporočam k nakupu:

vitle, vsakovrstne mlatilnice, žitne čistilne mlne, trijerje ali žitne od. biralnike, slamorezne ce, sadne in grozdne mlina, drobne mlne, travniške in njivne brane, gnojnične črpalke, vodovodne cevi, motorje in parne stroje, pocinkane brzoparinike, dvoredne korazne sejalne stroje, plečke za okopavanje in osipavanje ter mlečne posameznike. Oskrbim slamo. rezne nože ter popravila strojev. Dajem točna pojasnila. Postrežba solidna.

IVAN HAJNY, Maribor, Aleksandrova cesta 45, naspr. gl. kol.

NOVA TRGOVINA

Kava

Čai

Cokolada

Kakao

Riz

Olje

Moka

Milo

Sveče

Krema

Dišave

Sol

Vžigalce

O. es

Na cen. iše

pri

FRECE & PLAHUTA

CELJE

Aleksandrova ulica št. 7

Cerk. sveče vseh velikosti

Radio in oile za lut

Na debelo.

Na drobno.

Ž. enato omrežje za kotohje vgraje, za vitne ograje, omrežje za presejanje peska in gramoz, ž. enate pletenine in sita za moko za mlino, kakor sa. ne druge pletenine in košare so v. zalogi samo pri izdelovalcu

Josipu Antloga, Maribor, Trg svobode

(Jožijni trg). Za pismena vprašanja naj se priloži znamka. 210

Razne vrste SEMENA

2-3 najboljša kakovosti pri peročja 166

M. Berdajs, trgovina z semeni Maribor.

Portlandcement

in vedno sveže

1-2

zagorsko apno

v vsaki množini v zalogi pri

Ivo Andražič, Maribor, Vodnikov trg št. 4.